

KARTAL İLÇE ÖRGÜTÜNDE KONUŞMA

Basın açıklaması, 23 Nisan 1979.

Başında bin bir ekonomik, sosyal ve politik dert bulunan Sayın Ecevit ve hükümeti, bu sorunlar yetmiyormuş gibi şimdi de 1 Mayıs kutlamasını hiç yoktan bir sorun haline dönüştürmek yolundadır. Hem sorun yaratılmakta, hem de politik bir el çabukluğu ile sorunun sorumluluğundan sıyrılmak istenmektedir. Başbakan iki gün önce TV'den 20.30 haberlerinde yayınlanan demecinde 1 Mayıs'ın 1 Mayıs Meydanı'nda kutlanması konusunun işçilerle Türk Silahlı Kuvvetleri arasında bir sorun gibi ortaya koymuş, "işçilerimizin ordu ile karşı karşıya gelmesini" istemediğini söylemiştir. Böylece hükümeti aradan çekip çıkartmak, onu sorumluluktan kurtarmak çabası gösterilmektedir. Bu, hilesi ilk bakışta sıradan, ucuz bir politik taktiktir.

Sıkıyönetim Komutanlarının aldıkları kararlar ve yaptıkları işler orduyu, silahlı kuvvetleri ilzam etmez, hükümeti ilzam eder. Sorumlu olan ordu, silahlı kuvvetler değil, hükümettir. Sıkıyönetim uygulamalarından parlamento ve halkoyuna hükümet hesap verir, ordu değil.

Bu böyledir, çünkü sıkıyönetim, ordunun ordu olarak sahip olduğu işlev ve görevler arasında değildir. Anayasanın belirli hallerde olanak tanıdığı ve özel bir kanunla kurulup işleyen olağanüstü bir yönetim biçimidir. Sıkıyönetim yetkilileri ordu komutanlarıdır ama, ordu adına, orduyu temsilen işgörmezler.

1 Mayıs kutlaması dolayısıyla, bir karşı karşıya gelme hali olacaksa, taraflar işçilerle silahlı kuvvetler değil, işçi sınıfı ve tüm ilerici, demokratik güçlerle hükümet olacaktır.

Başbakan Ecevit sıkıyönetimin uygulandığı bütün illerde demokratik hukuk kurallarına tam bir bağlılık gösterildiğini iddia etmektedir. Öyledir de, 1 Mayıs toplantısının yasaklanmak istenmesi neyin nesidir? Yoksa silahsız ve saldırsız açık hava toplantısı yapmak demokratik hukuk kurallarının kapsamı içinde değil midir? Huzur asayiş gibi sözde gerekçeler ileri sürülemez; çünkü geçmişteki 1 Mayıs kutlamalarında işçi sınıfı ve demokratik güçler buna aykırı hareket etmemişlerdir ve bu yıl da edecek değillerdir. 1977 1 Mayıs'ının kanlı olayları konusunda işçi sınıfımız ve demokratik güçler davalı değil, davacı, hesap sorucu konumdadırlar. Hükümet etmede süreklilik esas olduğuna göre MC döneminden devralınan 1 Mayıs 1977 dosyası kapatılmamalı, soruşturma derinleştirilerek kanlı katiller ortaya çıkarılmalı, adalete teslim edilmelidirler.

1 Mayıs kutlaması bir yandan yasaklanmak istenirken, öte yandan da yozlaştırılmak, normal yolundan saptırılmak istenmektedir. Başbakan törenin sıkıyönetim bölgesi dışında bir yerde yapılmasından söz etmektedir. Beliren bir diğer uzlaşmacı ihtimal de işçi sınıfını ve emekçi kitleleri temsilen şu veya bu heyetin Taksim'e girip çelenk koymasındadır. Bu çeşit formüllere asla iltifat edilmemelidir. Bu, 1 Mayıs'ı yasak

sayma kabilinden kutlamak olur. 1 Mayıs'ı 1 Mayıs meydanında kitlesel boyutlarda kutlamak işçi sınıfımızın ve demokratik güçlerin en doğal demokratik hakkı, özgürlüğüdür. Üstelik onlar bu hakkı 1977'de 36 şehitle perçinlemişlerdir. Bu, bir. İkinci-si, demokratik hak ve özgürlükler sıkıyönetim bölgesi dışında ancak kullanılacaksa, Türkiye'de bunların varlığından söz edilemez. Sıkıyönetim bölgeleri dışında olduğu kadar içinde de, her hal ve şartta kullanılırsa eğer demokratik hak ve özgürlükler yaşama geçer ve işlerlik kazanır.

Demokratik hak ve özgürlükleri kısıtlayıcı yasa tasarıları hazırlayan, 1 Mayıs törenlerini engellemeye çalışan hükümet bir başka konuda da anti-demokratik bir davranışa yönelmektedir. Sıkıyönetimin 26 Nisan'da iki ay daha uzatılması, hem de yeni illeri de kapsayacak ve suçlama gerekçelerini içerecek biçimde uzatılması söz konusudur. Böylece kimi politik çevrelerin ve örtülü güçlerin ötedenberi istedikleri, Doğu ve Güneydoğu illerini sıkıyönetim altına alma, etnik ayrımları gözeten halk toplulukları üzerinde baskıyı artırma girişimleri gerçekleştirilmiş olacaktır. Ayrıca bu, Sıkıyönetimin tüm Türkiye'yi içine almak biçiminde genişletilmesinin de başlangıcı olacaktır.

Böyle bir operasyonu haklı gösterebilmek için "bölücülük" konusu baş suçlama olarak birden ön plana çıkarılmış, gündemin, birinci maddesi yapılmıştır. Bu suçlama ile Doğu ve Güneydoğu illeri halkı üzerinle baskı ve şiddet uygulamaları yoğunlaştırılacaktır, ilkin bu bölgelerdeki illerde kışkırtmalarla ayaklanmalar meydana getirip, sonra üslerine yürüme ve askeri idare altına alma niyetleri gerçekleştirilmeye çalışıldı; Malatya, Elazığ, Kars, Kahramanmaraş olayları yaratıldı, ama istenilen sonuç elde edilemedi. Şimdi "bölücülük" suçlamalarını işleyip sıkıyönetimi genişleterek ve sertleştirerek aynı sonucu elde etmeyi hedefliyorlar. Bu amaçla "bölücülük" ile mücadele sıkıyönetimin görevleri arasına konulmak isteniyor. Altıların bölücülük konusundaki iddia ve isteklerinin ardında büyük sermaye ve ABD'nin CIA'sına kadar uzanan örtülü güçler var.

Sıkıyönetim genişletilmek ve sertleştirilmek şöyle dursun, bütünüyle kaldırılmadır. Sıkıyönetim terörist eylemleri, politik cinayetleri önleyemedi. Önleyemezdi de, çünkü şiddet olaylarını yok etmenin yolu demokratik hak ve özgürlüklerin kısıtlanması, yasaklanması değildir; İstihbarat'ın, iz sürmenin ve güvenlik kuvvetleri örgütünün etkin işlemesiyle, bu örgüt ve servisleri hükümetin tam hâkim olabilmesiyle, hükümetin şiddet olaylarının kaynaklarına cesaretle inebilmesiyle ancak terörizm yok edilebilir. Oysa hükümet bütün tersine beyanlarına rağmen sorumlular üzerine yürümek cesaretini kendinde bulamamaktadır.

TÜSTAV Arşivi